

»Hát
szabad
ezt?«

Útmutató a helyes
viselkedéshez közterületeken

Mobilis szociális munka közterületeken

Ez a **Suchthilfe Wien gemeinnützige GmbH** egyik területe. Ez magába foglalja a **sam** (szociális, biztos, aktív, mobilis) valamint a **help U** csapatait.

Ez a terület ismert a következő tevékenységek által:

- az összes felhasználói csoport támogatása a közterületeken
- tanácsadás és támogatás a szubjektív biztonságérzet javítására
- szociális területre irányuló munka

Alapvetően érvényes

A közterület használatát törvényes előírások szabályozzák, amelyeket **MINDENKINEK** be kell tartani.

Ezzel az útmutatóval szeretnénk megkönnyíteni a konfliktusmentes együttélést a közterületeken.

1. Kéregetés és koldulás	4
2. Üldögélés a járdán, mások akadályozása a közlekedésben	5
3. Kiseb és nagyobb csoportosulások közterületen	6
4. Erőszakos magatartás (a saját csoport tagjainak vagy más járókelőknek a tetteges bántalmazása)	7
5. Mások becsmérése, szidalmazása, nyilvános veszekedés	8
6. Agresszív, fenyegető beszédmód	10
7. A közszemérmérsértés szankciói	11
8. Dohányzás és alkoholfogyasztás közterületen	12
9. Kábítószer	14
10. Kínézet, ruházat, higiénia	15
11. Ember és kutyája a közterületen	16
12. Közterület beszenyezése	18
13. Rongálás	19
14. Alvás közterületen	20
15. Hangoskodás, csendháborítás	22
16. Közvélemény-kutatás és információs anyagok terjesztése	23
17. A lehetséges következmények: kiutasítás, eltávolítás	24
Magyarzatok / Impresszum	26

A koldulás kizárólag egyedi szükséghelyzetben megengedett, olyan esetben, ha valaki a meglévő szociális intézményektől nem kap támogatást.

Minden esetben tilos azonban:

- rámenősen koldulni (többet követelni, valakit adományért zaklatni),
- erőszakosan koldulni (például valakit lökdösni, az útjába állni, ruháját ráncigálni és hasonlók),
- szervezeten koldulni (ennek előfeltétele a koldusok célzatos összebeszélése), és
- 14. életévét be nem töltött személyt nyilvános helyen való koldulásra felbízgatni vagy őt a koldulásban való, akár passzív részvételre vagy jelenlétre kényszeríteni.

A fenti tilalmak megszegése 700 euró összegig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható, emellett a rendőrség elkobozhatja a koldult pénzt is.

1
Kéregetés
és
koldulás

4

Büntetendő, illetve tilos:

- az út elállása,
- az utat elfoglaló vagy a közlekedést akadályozó kutyák vezetése.

A nyilvános közlekedésre vonatkozó külön szabályok:

A Wiener Linien (bécsi tömegközlekedési intézmények) és az ÖBB (Osztrák Szövetségi Vasutak) épületeiben szigorúan tilos a menekülési utak akadályozása, és a fel-, le- és átmenő folyosók eltorlaszolása.

A Bécs tartományi közbiztonsági törvény (**WLSG** - Wiener Landes-Sicherheitsgesetz) **3. §-a** szerint...

a rendőrség jogosult az alábbi magatartásokat megvalósító személyt magatartása megszüntetésére vagy a hely elhagyására felszólítani:

- aki másokat zaklat,
- aki másokat szociális vagy egészségügyi intézmény felé vezető útvonalon lelki zaklatással inzultál, vagy
- másokat közintézmény megközelítésében vagy igénybe vételében akadályoz.

A fentiek 700 euró összegig terjedő pénzbüntetéssel sújthatóak.

5

2
Üldögélés
a járdán, mások
akadályozása a
közlekedésben

Több ember csoportosulása a közterületen szociális vagy szabadidős tevékenység céljából megengedett, ha a gyülekezés nem minősül tüntetésnek vagy demonstrációnak, annak során nem valósul meg büntetendő cselekmény, vagy az nem akadályozza a gyalogosok közlekedését. A tüntetéseket be kell jelenteni a rendőrségnek, a nem engedélyezett demonstráción történő részvétel büntetést vonhat maga után.

Az **osztrák KRESZ 78. §-a** tiltja a gyalogosközlekedés akadályozását; tehát bármely csoport tagjainak ügyelnie kell arra, hogy a gyalogosok szabad közlekedését ne gátolják.

3
Kisebb
és
nagyobb
csoportosulások
közterületen

6

A testi sértés, verekedés, egyének vagy egyénekből álló csoport több személy általi ütlegetése, fenyegetése stb. a **büntetőtörvénykönyvbe ütközik. Mindennemű, más személyeket zaklató, veszélyeztető tevékenység tilos.**

Különös figyelmet érdemel a **tömegközlekedés** tekintetében:

hogy a közösségi közlekedés rendszeréhez tartozó létesítményekben és járműveken tilos minden olyan cselekmény és tevékenység, amely más személyeket zavar vagy biztonságukban veszélyeztet, illetve az üzemeltetést akadályozza. A közlekedési vállalatok szolgálattevői által kiadott utasításoknak és felszólításoknak minden körülmények között eleget kell tenni.

4
Erőszakos
magatartás (a
saját csoport tag-
jainak vagy más
járókelőknek a
tettleges bán-
talmazása)

7

Szóváltások esetében lényeges tényező a szitkozódás erőssége:

Tilos:

- a sértegetés, gúnyolódás,
- szidalmazás,
- mások testi bántalmazással történő fenyegetése,
- más személyek megvetendőként való feltűntetése vagy a velük kapcsolatos lealacsonyító beszédmód.

A tilalmak megsértése a jogsértés súlyától függően a bécsi tartományi törvények vagy a büntetőjog szabályai alapján büntethető.

Tilos tovább, a más terhére olyan büntetendő cselekményt felróni:

- amely miatt öt már megbüntették
- amelyet neki (feltételesen) felfüggesztettek
- amelyet neki elengedtek
- amely miatt vádhalasztásra került sor.

Amennyiben a becsületsértés más bűncselekménnyel nem párosul, a rendőrség nem avatkozik be, igazságszolgáltatás bíróságtól kérhető.

Az osztrák **Btk. 115. §-a** szerint:

„Aki nyilvánosan vagy több személy jelenlétében mást becsmérel, kigúnyol, bántalmaz vagy bántalmazással fenyeget, három hónapig terjedő szabadságvesztéssel vagy 180 napi büntetési tételnek megfelelő pénzbüntetéssel sújtható”.

A rendvédelméről szóló törvény **81. §-a** hozzáteszi, hogy „aki kirívóan közösségellenes magatartásával a közrendet indokolatlanul megzavarja, 218 euró összegig terjedő pénzbüntetéssel sújtható”. E tényállás magában foglalja a szóbeli agresszió mellett például a szemetes zsákok elhelyezését a járdán, közterületen sörös dobozok szándékos hátrahagyását stb.

A megfogalmazás módjától és a cselekvő szándékától függ, hogy a cselekmény kimeríti-e az erőszakkal való fenyegetés tényállását (osztrák **Btk. 107. §**). A cselekmény biztosra vehetően megvalósul például olyan kijelentések esetében, mint: „Megöllek!” vagy „Összetöröm az összes csontodat!”

6
Agresszív,
fenyegető
beszédmód

10

Vizeletürítés közterületen

Ez a cselekmény közszeméremsértés (**WLSG - Bécs tartományi közbiztonsági törvény 1. §**), amely emellett az utca, illetve járda beszennyezésével is jár (**STVO / KRESZ 92. §**), ami 700 euró összegig terjedő közigazgatási bírságot vonhat maga után.

Szexuális aktivitás közterületen

E fogalom kiterjed minden szexuális vonatkozású (és a nemi szervekre irányuló) cselekvésre, főként a nemi aktusra valamint az azzal egyenértékű tevékenységekre. A tényállás megvalósulása függ attól is, kik az annak szemlélőjévé vált személyek (például gyermekek), és attól is, történt-e közbotrányokozás.

Adott esetben a fentiekén kívül a Bécs tartományi közbiztonsági törvény **1. §-a** (közszeméremsértés) is alkalmazható.

7
A
közszeméremsértés
szankciói

11

Gyermekek vagy fiatalkorúak esetében

Alkohol és dohányárak fogyasztása 16. életévüket betöltött személyek számára megengedett.

Esetükben a nyilvános alkoholfogyasztás megengedett, nem büntetendő.

Figyelem:

- Büntetendő azonban a bűncselekmény elkövetését célzó leittasodás (például ha valaki egy verekedés előtt ebből merít bátorságot).
- Arra az esetre, ha valaki nem előre megfontolt szándékkal ittas állapotban büntetendő cselekményt követ el, külön büntetőszabály vonatkozik.

8
Dohányzás
és
alkoholfogyasztás
közterületen

Vigyázat: A bécsi tömegközlekedési hálózatok épületeiben a nyílászárók átlépését követően valamint minden járművön tilos az alkoholfogyasztás. Az ÖBB (Osztrák Szövetségi Vasutak) létesítményeiben és közlekedési eszközein tilos a „mértéktelen” alkoholfogyasztás. A közlekedési vállalatok (Wiener Linien és ÖBB Osztrák Szövetségi Vasutak) épületeiben és minden közlekedési eszközén általánosan tilos a dohányzás (kivéve az erre külön kijelölt területeket).

Vigyázat: Cigarettszikk és más hulladék elszórása az utcán tilos.

Játszóterek

A parkokra vonatkozó rendelet **10. §-a** tiltja a dohányzást a gyermekek játszóterein.

Kábítószeres és a pszichés folyamatokat befolyásoló anyagok

- megszerzése,
- birtoklása,
- át-, illetve továbbadása másoknak,
- előállítás,
- kivitele és behozatala tilos (**Kábítószer-törvény 27-32. §§**).

Ez a tilalom nem korlátozódik a nyilvános helyekre.

9
Kábítószer

14

A szabad ég alatt viselt személyes ruházatra és saját testszagra vonatkozóan nem áll fenn semmilyen korlátozás.

Kivétel: Ha a fentiek következtében nyilvános létesítmény (pl. parkban elhelyezett pad) használata mások számára lehetetlenné válik, mert igénybe vételét ezek érthető okból elutasítják.

Kivétel: Bármely rendezvényszervezőnek jogában áll szabadtéri rendezvény esetében is (például koncertek) saját egyedi szabályokat előírni, ezért jogosult az ezeket be nem tartóktól a belépést megtagadni, vagy őket kiutasítani a rendezvény területéről.

A közösségi közlekedésre vonatkozó külön szabályok:

Olyan személyek, akikről küllemük vagy állapotuk alapján a létesítmények beszennyezése vagy más utazók veszélyeztetése okkal feltételezhető, nem tartózkodhatnak a tömegközlekedés járművein és létesítményeiben.

10
Kinézet,
ruházat,
higiénia

15

Ha a kutya a járdán fekszik, elzárja a közlekedő utat, félelmet kelt a járókelőkben és üzletemberekben

Közterületen a kutya általában szájkosárral vagy pórázon sétáltatható. Nagyobb embertömegben a kutyát feltétlenül szájkosárral kell ellátni, a parkokban pedig még a szájkosarat viselő kutyát is pórázra kell venni. Fontos, hogy a tulajdonos mindenkor képes legyen kutyáját fegyelmezni. Ha a tulajdonos és kutyája tömegközlekedési eszközön utazik, a póráz és szájkosár használata elengedhetetlenül kötelező (a Wiener Linien - bécsi tömegközlekedési intézmények és az ÖBB - Osztrák Szövetségi Vasutak épületeiben is).

Figyelem: Az **STVO / KRESZ 78. §-a** szerint az út elállása, valamint az indokolatlan hirtelen megállás az állatok sétáltatása esetén is tilos.

Az ezzel ellentétes magatartás esetén közigazgatási bírság szabható ki.

Kutyafuttató helyek használata

A kutyafuttató helyek más kutyatartók általi igénybevételeének erőszakkal vagy erőszakkal való fenyegetéssel történő megakadályozása adott esetben kimerítheti a kényszerítés bűncselekményét. Kisebbsúlyú tényállások esetén a bécsi állattartási törvény előírásai alkalmazhatóak.

Kutyaürülék feltakarítása

Az utcák, gyalogutak és zöldterületek kutyaürülékkel való beszennyezése tilos. A kutyatulajdonosok kötelesek azt feltakarítani.

A bécsi köztisztasági törvény (Wiener Reinhaltegesetz) **2. § (1) bekezdése** szerint az utcák és járdák valamint a lakosság számára nyitott parkok beszennyezése tilos. Szennyezésnek minősül bármilyen tárgy hátrahagyása és folyadék kiöntése.

Szennyezés esetén a rendőrség közigazgatási bírságot szabhat ki.

12
Közterület
beszennyezése

18

Aki idegen vagyontárgyakat szétver, tönk्रे vagy használhatatlanná tesz (például graffiti), azokban kárt vagy sérülést okoz, az **osztrák Btk. 125. §-a** szerinti károkozás vétségét valósítja meg.

13
Rongálás

19

A táborozásra és kempingezésre vonatkozó rendelet szerint büntetendő cselekmény például a sátorverés és hálósákok leterítése a kempingeken kívül. Köztereken aludni azonban felszerelés (takaró, hálósák stb.) igénybevétele nélkül megengedett.

Lebontásra váró és lakatlan épületek

Aki lezáratlan „gazdátlan épületbe” saját felelősségére belép, azzal nem vét sem büntetőjogi, sem közigazgatási jogszabály ellen. Mivel azonban ilyen épületek gyakorlatilag nem léteznek, a jogalkotó az ilyen házak elfoglalóival szemben számos jogszabályt alkotott. Ilyenek – hogy csak néhányat említsünk - a magánlakésértés, betörés, jogtalan használat.

Továbbá lényeges szerepet játszhat az épület tulajdonosa vagy birtokosa is:

Utóbbi akaratnyilvánításával – rendszerint a ház elhagyására vonatkozó felszólítással - erősíti meg a létesítménnyel kapcsolatos jogait, ami alapesetben a „korábbi állapot helyreállítását” eredményezi. Amennyiben az épületbe történő behatolás valamilyen eszköz (például feszítővas) segítségével történik, az adott esetben kimerítheti a magánlakésértés tényállását.

A közterületeken - legalábbis napközben - egyébként is jellemző közlekedési zajból ki nem hallatszó kiabálás és zajkeltés nem tekinthető különösebben zavaró tényezőnek. A zajkeltés akkor minősíthető rendkívülinek, ha az megsérti az együttélés bevett szabályait, vagyis olyan magatartást valósít meg, amely nélküli a környezettel és az embertársakkal szembeni kötelező tapintatot.

A csendháborítás a **Bécs tartományi közbiztonsági törvény 1. § 1. bekezdés 2. sora** alapján büntethető.

A zaj elviselhető vagy zavaró mértékét az átlagember – tehát a nem különösebben érzékenyek – átlagos zajtűrése határozza meg. Figyelmeztetés: Zajongás, zajkeltő eszközök használata és a zenélés tilos a Wiener Linien - bécsi tömegközlekedési intézmények és az ÖBB - Osztrák Szövetségi Vasutak épületeiben valamint minden tömegközlekedési eszközön.

15
Hangoskodás,
csendháborítás

22

Az ÖBB (Osztrák Szövetségi Vasutak) és a Wiener Linien (bécsi tömegközlekedési intézmények) épületeiben valamint közlekedési eszközein információs anyagok terjesztése és közvélemény-kutatás végzése kizárólag a mindenkorli üzemeltető engedélyével lehetséges.

16
Közvélemény-
kutatás és
információs
anyagok
terjesztése

23

Az adott közterületről kiutasítható az a személy, aki:

- másokkal szemben agresszív módon viselkedik,
- lármázik, ordítózik, kulturálatlanul viselkedik,
- szennyezést okoz,
- másokkal erőszakos hangnemben beszél,
- erőszakosan kéreget,
- nyilvánosan vizez,
- vagy eltorlaszolja üzlethelyiségek, nyilvános létesítmények vagy mozgólépcsők bejárati területét.

Kiutasításra azonban csak akkor kerül sor, ha más eszközzel (például figyelmeztetés, felszólítás stb.) nem érhető el a helytelen magatartás megszüntetése.

További szabály:

Akit kiutasítottak, de eltávolítása során a közvetlen kényszer alkalmazásának ellenáll, vagy tizenkét órán belül igazolható ok nélkül (...) visszatér annak a helynek 150 méteres körzetén belülre, ahonnan előzőleg kiutasították, 700 euró összegű pénzbüntetéssel sújtandó.

Nem kerül sor kiutasításra:

- betegek esetében (például elgyengülés és a gyalogosforgalom ennek révén bekövetkező akadályoztatása esetén),
- jogsértéssel nem járó alkoholfogyasztás esetében (például kisebb csoportok ülve vagy állva italoznak és beszélgetnek úgy, hogy a többi embert nem akadályozzák),
- közterületeken hevesen (de konfliktusmentesen) vitatkozó csoportok esetében.

Magyarázatok:

WLSG = Bécsi Landessicherheitsgesetz - Bécs tartományi közbiztonsági tv.

StVO = Straßenverkehrsordnung - Közúti Rendelkezések Egységes Szabályozása (KRESZ)

ABGB = Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch – Polgári Törvénykönyv (Ptk.)

SMG = Suchtmittelgesetz - Kábítószer törvény

StGB = Strafgesetzbuch – Büntető Törvénykönyv (Btk.)

Impresszum:

Suchthilfe Wien gemeinnützige GmbH
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Bécs
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

Szakmai támogatás:
OR. Mag. Erath
(Rendőrkapitányság, Margareten)

az SDW
ÖBB
Wiener Linien együttműködésével

Szövetségi Rendőrkapitányság, Bécs,
Közbiztonsági és Közlekedési Osztály

Technikai szerkesztés:
Bernhard Faiss (MA)

2012. májusi állapot, a változtatás jogát fenntartjuk

suchthilfe
wien

StoDt+Wien

Kiadó:
Suchthilfe Wien gemeinnützige
GmbH
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Bécs
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

A kiadványt átnyújtja Önnek